

VYKOPNEME TY DVEŘE?

Chvilé soustředění před vlastním kopnutím do dveří je důležitá: policista si musí akci správně rozměřit co do vzdálenosti a místa, kam se jeho síla soustředí. Není nad to, když se úspěch dostaví na první pokus...

Policie si potrpí na zkratky. Říci několik dlouhých slov shlukem pár písmenek znamená ušetřit mluvidla i čas, což není zanedbatelné v situaci, kdy odborných termínů spíše přibývá než naopak. Časem se pak písmenka nové zkratky začnou vyslovovat dohromady a vlastně vytvoří slovo nové. Ovšem stručné a úderné. Třeba zkratka IMZ se už dneska skloňuje jako substantivum a přežila i okamžik, kdy první hláska – I – z oficiálního názvu zmizela a z Instruktažně metodického zaměstnání se stalo Metodické zaměstnání.

S tím, že název je stručnější, podstata však zůstala. Jednou či dvakrát do roka se na některé z policejních škol sjedou zhruba tři tucty policejních pedagogů a instruktorů, tedy zástupců škol ostatních a také školních policejních středisek, aby si – v rámci své služební přípravy – vyměnili zkušenosti z vyučování a sjednotili postupy v jednotlivých předmětech a tematických okruzích. Každý zkušený pedagog vám řekne, že i když jsou cíle totožné a metodika daná, stejně každý kantor svou osobní cestičku, jak co nejlíp žactvo danou věc naučit, směřuje kapku po svém. A tak je dobré čas od času si svá vylepšení porovnat a zhodnotit. Leccos mohou přejmout i druzí...

V pořádání „IMZ“ se jednotlivé české policejní školy víceméně pravidelně střídají, mezi kantory je o účast docela dost značný zájem. Ono není koneckonců na škodu vypadnout na dva dny z kolotoče denního vyučování a zaběhané rutiny a dozvědět se, jak něco dělají jinde, jestli nevymysleli třeba nějakou novinku – nikoli snad záračně převratnou, avšak přesto pozoruhodnou, výuce a studentům prospívající. Na konci letošního léta se tři desítky policejních pedagogů sjely do pražských Hrdlořez, kde se zatím poslední Metodické zaměstnání uskutečnilo. Sešli

se povětšinou staří známí, policejní školy velkou fluktuací učitelského sboru netrpí – jejich specializace je mimořádná a kdo se v některém oboru „zabydlí“, stěží by hledal uplatnění v civilu. Počasí účastníkům přálo, sluníčko se smálo z oblohy, ale vedra už pominula definitivně a tak se většina zaměstnání bez problémů odehrávala pod širým nebem. Šlo totiž o modelové situace, spojené se služebním

zákrokem a použitím donucovacích prostředků. Což je pro policisty ze základních útvarů úkol častý, zrovna jako ošemetný, neboť se k němu víže množství předpisů, pokynů, zákonných ustanovení – a všechny si vybavit ve chvíli, kdy jde do tuhého, je obtížné, ale nutné.

„Ale aby bylo jasno,“ pozdvihl ukazovák referent odboru vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra Mgr. Tomáš Kubeš, „cvičit nebudou učitelé a instruktoři, nýbrž studenti! A účastníci instrukčně metodického zaměstnání mají za úkol bedlivě sledovat průběh vyučování a potom podrobně vyhodnotit.“

V tomhle ohledu jsou všechna metodická zaměstnání vlastně shodná, novinkou je vždy jen téma, které je na programu, a ovšem taky sestava účastníků, které jejich nadřízení vysílají.

Jedná se vlastně o snahu přiblížit školní výuky více praxi, již podobné setkání nenahrazuje, ale aspoň připomíná.

V Praze ovšem pro účastníky posledního IMZ připravili překvapení. Poprvé při něm totiž přespolním kolegům v celé kráse předvedli svůj čerstvý vynález: treňažer na vyko-

Mgr. Tomáš Kubeš z odboru vzdělávání a správy policejního školství MV ČR

pávání dveří. Neboli, oficiálním názvoslovím řečeno, násilný vstup do uzavřených prostor. Zní to sice děsně, ale vykopnutí vchodových dveří bytu je pro policisty ze základních útvarů dosti častý úkol. A navíc úkol, před nímž se zpravidla ocitají nenadále, bez přípravy, sami – a nezdíka navíc hrozí nebezpečí z prodlení. V televizi takové scény mají diváci rádi a probíhají velmi efektně a snadno. Realita je zcela odlišná. A tak se v pražské Vyšší policejní škole a střední policejní škole MV v Praze zrodil nápad na treňažer, na němž by se studenti měli možnost naučit činnost, jež se jim v práci může náramně hodit, a nezranit se při tom, vyvarovat se chyb a pochopit celou věc jaksi v komplexu. Neboť prosté vykopnutí dveří má své aspekty právní i taktické, na něž nutno předem myslet, a ani úspěšným činem akce vůbec nekončí, ba právě naopak: začíná spousta starostí...

„Náš treňažer je určen policistům na základních útvarech, nikoli tedy specialistům ze zásahovek. Útvary rychlého nasazení a zvláštních služeb,“ připomíná podplukovník Mgr. Antonín Tesárek, jeden z „vynálezců“ treňažeru. „Ti se dveře učí dobýt jinak, buďto užívají beranidlo, anebo odstřelují zámek panty brokovnicí: buďto se to dělá jemnými broky, anebo speciálním střelivem. Když se to umí, jde to dobře. Ale musí se to umět!“

Umět se ale musí i ono prosté vykopnutí. Ve škole zprvu zvažovali užití obyčejných dveří a obyčejných futer, ale třebaže se při stavebních úpravách občas nějaké ušetří, dlouho by s nimi nevystačili. A tak se poradili s řemeslníky z místních dílen a český fortel zase jednou triumfoval. Na světě jsou dveře usazené do ocelového futra, které je napevno ukotveno: dole do podlahy, nahoře do stropu. Takže stojí pevně jako skála. Dveře samotné tvoří ocelový rám, do nějž je zasazena sololitová deska. Vprostřed je vyztužená plechem, aby se neprohýbala a nepružila při úderech. A ocelovým plechem je vyztužena i plocha kolem zámků, kam se provádí vlastní kopnutí. Aby to něco vydrželo...

A pak je tu ovšem nápad nejmazanější: ve dveřích a jejich zárubni jsou v pravidel-

Podplukovník rada Antonín Tesárek je zapálený fanda svého oboru, to je znát z každého slova...

... a tím spíše pak z praktických ukázek, jež ochotně předvádí

Velice důležité je trefit se do správného místa, do místa, kde je zámek, těsně pod kliku či kovovou kouli : pak dveře povolí docela ochotně!

ných odstupu čtyři malé otvory, do nichž se zasouvají obyčejné truhlářské dřevěné kolíčky, válečky, odborně a česky řečené týbly. Podle toho, kolik se jich užije, je vykopnutí obtížnější: asi jako když jsou dveře jen zaklapnuté, zamčené na jeden západ, na dva...

„Samozřejmě, že se dneska v realitě setkávají policisté s bezpečnostními dveřmi, na něž by byl každý kopanec krátký,“ uznává naši námitku podplukovník Tesárek. „Jakmile jsou tam přídatné závary nejen do stran, ale i nahoru a do podlahy, musí se v případě nutnosti volit jiný způsob proniknutí do bytu: třeba oknem, jde-li o přízemí, nebo přes balkony...“

Anebo je tu možnost přivolání specialistů: buď zámečnicka, který odvrátí zámky, anebo pak tu jsou hydraulické roztahovačky – anebo ona už zmíněná brokovnice. Ale v tom případě ubíhá čas a pomoc do zamčeného bytu se může opozdit!

Potřeba násilného otevření bytu vyvolává v mnoha případech a zákon na ni pamatuje velmi přísným vymezením. Důležité je tu nebezpečí z prodlení – když ovšem je uvnitř zabarikádovaný třeba zpitý a surový otec rodiny a vyhrožuje, že děti zabije, má sice policista právní důvod dveře vyrazit, ale mohl by tím způsobit ještě více zla, než se už stalo. To je ono taktické hledisko: vykopnutí má situaci vyřešit nebo zlepšit, nikoli zhoršit. A tak je třeba napřed myslet – a pak tedy eventuálně namířit a kopnout. Pokud možno

jen jednou a pořádně, přičemž dobrá trefa je pro úspěch podstatnější než medvědí síla.

„Už jsme při výcviku zažili leccos,“ směje se podplukovník Tesárek. „Takže se nám stalo, že metrakový policista, chlap jako hora, dveře nevykopl, zatímco jeho padesátikilová kolegyně se podívala, namířila, dobře si stoupila – kopl a bylo hotovo!“

Při výcviku se mluví o mnoha potenciálních situacích, v nichž se policista na hlídce může ocitnout a jež k vykopnutí dveří povede. Žádná není příjemná. Výzva může přijít přes telefon: někdo zavolá 158, operační vysíláčkou zalarmuje oddělení nebo hlídku přímo v terénu.

„Sousedka je uvnitř, volá o pomoc, něco se jí stalo,“ zněl stařecký hlas v telefonu.

Pak jsou dvě možnosti: lepší spočívá v tom, že zraněná ještě komunikuje, policisté se mohou zeptat, zda náhodou neleží hned za dveřmi. Aby jí vyražené dveře nezpůsobily ještě další úhonu. Taky je dobré vědět, zda v bytě není pes nebo jiné domácí zvíře. I miloučkový pudlík, stresovaný paniččiným nářkem, hladem, nevyvenčením se může proměnit v zuřivého obráněře a zakousnout se policistovi, jenž přišel na pomoc, do nohy. (Tím pádem je tu role kolegy z dvoučlenné hlídky, jenž má toho, co vykopává, krýt.

Jindy jde ovšem o vteřiny: to když v bytě hoří. Už se staly případy, že před dům vyběhla zoufalá žena a teprve na ulici si vzpomněla, že v bytě zůstalo spící děcko. A že ovšem zabouchla a klíče nechala uvnitř.

Pak je vykopnutí hodně urgentní, ale snad ještě víc nebezpečné. Oheň postupuje rychle, ale když mu začne v zavřeném bytě chybět kyslík, jenom číhá. Prudké otevření dveří představuje vítanou novou porci – a proti neopatrnému policistovi se vyvalí plameny silou exploze!

„Lepší je počkat na hasiče, ale pokud je uvnitř člověk, není zbytí, musí tam policista,“ říká podplukovník Tesárek. „Ale zase: nutné je napřed myslet a pak kopnout! Krýt si obličej a hlavu, třeba kolegovou blůzou – a dovnitř pak jde druhý, ne ten, co kopal a je ořesený a unavený tím výkonem.“

Pokud je v bytě zabarikádovaný nebezpeč-

ný pachatel, není čas pro hrdinství a věc může počkat na zásahovku, vycvičenou a vybavenou vším potřebným pro nebezpečné situace. Zrovna tak, pokud zevnitř bytu vane typický mrtvolný zápach a sousedé si rozpačité vzpomenu, že osmdesátiletého pana X. Y. nějak dlouho na chodbě nikdo nepotkal. Pak ale není proč spěchat, lepší počkat na hasiče, kteří dovedou dveře nejen odborně otevřít, ale časem je zase umějí zajistit. Protože

Zkušený učitelé z policejní školy velmi varují před nápadem vyrážet dveře s rozběhem a ramenem. Na chodbě se dá uklouznout třeba na pár kapkách skoro neviditelných, a hlavou neprorazíš nejen zeď, ale ani dveře. A bolí to.

Rameno pak je kloub velmi komplikovaný a jeho zhmožděninou se léčí dlouho a rehabilitace je bolestivá – a stane se, že se hybnost už v původním rozsahu nevrátí nikdy. Nikdy se nemá kopat do středu dveří, nýbrž vždy jen těsně pod místo, kde je klika nebo koule. Jinde dveře pruží a dovedou člověka odrazit, až se diví. Dokonce do té míry, že se zastaví až o dveře protějšího bytu a vrazí si kliku do ledvin, nebo srazí zvědavou sousedku, jež se právě vychází podívat, co je to na chodbě za dusot.

A tak dále a tak podobně. Zkrátka, je snadné říci „Pojď, vyrazíme dveře!“ ale ani úspěšným aktem nic nekončí, ba právě začíná série starostí a činností, jejichž dosah nedokážeme v první chvíli ani odhadnout.

„Proto bychom rádi, kdyby nácvik násilného vstupu do uzavřených prostor přerostl do celé modelové situace, jež by zahrnovala dění před aktem samotným, včetně jeho právních aspektů, a možné situace a činnosti poté, co je byt otevřen,“ říká podplukovník Tesárek, když s kolegou Vágnerem pro náš objektiv dveře několikrát ukázkově vyrazili.

Co z toho všeho plyne? Laik a divák televizních detektivek by mýsl, že vyrazit dveře je věc prostá, snadná – a chce jen hrubou silou. Opak je pravdou. A to je jen jeden z mnoha drobných úkolů, které na policisty ve službě dnes a denně číhají. A jaksi navíc je tu stres, únava, časová tíseň... Policejní práce není prostě žádný med. Ale to se ví už dlouho – a jaksi všeobecně, ne?

Jan J. VANĚK
Foto Jiří NOVÁK